

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Posiedzenie Międzynarodowego Trybunału w Berlinie

Proces zbrodniarzy niemieckich rozpoczął się Akt oskarżenia przeciw głównym przestępcom wojennym

BERLIN. — W gmachu Sądu Najwyższego w Berlinie, gdzie w roku 1944 odbywał się proces przeciwko oskarżonym o zamach na Hitlera, odbyło się wczoraj pierwsze posiedzenie Międzynarodowego Trybunału do sądenia zbrodni wojennych. — O godzinie 10,30 na salę, wypełnioną po brzegi dziennikarzami oraz wojskowymi różnymi narodowości, weszli członkowie Trybunału. Posiedzenie otworzył sędzia radziecki Nikiczenko, który oświadczył: „Zgodnie z umową, zawartą przez Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię, Związek Radziecki i Francję w sprawie ścigania przestępstw wojennych, podpisaną w dniu 8 sierpnia 1945 roku oraz według art. 22 protokołu Międzynarodowego Trybunału, otwieram posiedzenie, celem przyjęcia aktu oskarżenia”. Następnie czterej członkowie Trybunału złożyli ślubowanie, po czym w imieniu oskarżycieli przemówił brytyjski prokurator Showcross, stwierdzając, że tekst aktu oskarżenia został przyjęty przez oskarżycieli.

możność obrony. Rozprawa rozpocznie się najpóźniej w 30 dni od chwili doręczenia oskarżonym aktu oskarżenia.

W czasie rozprawy przewodniczyć będzie sędzia brytyjskiego Sądu Najwyższego — lord Lorenz.

Akt oskarżenia głosi, że wszyscy oskarżeni od maja 1935 roku brali udział w przygotowaniu i planowaniu oraz w podjęciu do wojny, gwałceniu wszelkie prawa międzynarodowe i łamiąc wszelkie zobowiązania i układy, zawarte przez Rzeczpospolitą od 1 września 1939 roku do 8 maja 1945 roku dopuszczali się od niesłychanych przestępstw wojennych na terenie Niemiec, krajów okupowanych oraz na pełnym morzu. Do maja 1945 roku oskarżeni postępowaniem swym gwałcili elementarne zasady ludzkości. Ponadto akt oskarżenia wymienia zarzuty przeciwko każdemu z oskarżonych osobno, wymienając na pierwszym miejscu Goeringa, jako współtwórcę obowiadzących i mordera ludności

cywilnej. Ribbentrop odpowiedzialny jest za wybuch wojny, do której dążył z pogwałceniem wszelkich praw. Keitel, Jodl, Raeder oraz Doenitz oskarżeni są o prowadzenie wojny nieludzki i sprzeczny z prawem międzynarodowym środkami. Frank oskarżony jest o spisek przeciw pokojowi i o znęcanie się nad ludnością cywilną, Martin Bormann, zastępca Hitlera, odpowiedzialny jest za zbrodnie przeciw ludzkości itd. Ogólnie biorąc akt oskarżenia wymienia jako zbrodnie, o które obwinia oskarżonych, masowe morderstwa, deportacje ludności krajów okupowanych, mordowanie jeńców wojennych, grabież mienia państwowego i prywatnego oraz znęcania w krajach okupowanych. Wzrost akt oskarżenia oskarżeni są winni bestialskiego wymordowania 5 milionów Żydów europejskich.

Wczorajsze posiedzenie Trybunału jest właściwie początkiem procesu głównych zbrodniarzy wojennych.

Wśród echa salwy

Salwa 12-ty strzelów karabinowych oddziału ezekucyjnego i osobno 13-ty oddział przez kierującego egzekucją oficera, zakończyły burzliwe życie Piotra Laval. Wielokrotny premier Francji, jeden z najgłośniejszych mężów stanu świata, niewątpliwie człowiek wielkiej zdolności i polityki dużej miary, zginął śmiercią zdrajcy. Jesteśmy ostatnimi, którzy by los Lavalu mieli opłakiwać. Poniższy nawet moment zdrady. Poglądy na politykę zagraniczną, jakim holdował Piotr Laval, czynił ten dla nas postaci nie tyle już nawet niesympatyczną, co wręcz wroga. To też do westchnienia ulgi, jakim powitało francuskie społeczeństwo egzekucję, możemy się śmiać to przyłączyć.

Laval był jednym z głównych, jeśli nie najważniejszych przedstawicieli lewy wyznawanej niestety przed ostatnią wojną przez wielu polityków francuskich, która niejednokrotnie wyrażał w lapidarnym powiedzeniu, że „Francuz nie może ginąć za Gdańsk”. Zdanie to zresztą po raz ostatni powtórzył Laval i na samym procesie. Teza nie interweniowania Francji na rzecz Polski, o ile sama Francja bezpośrednio przez Niemców nie zostanie zaatakowana, dogadana z nacjonalistami francuskimi kolonialnymi burżuazji. Uczyniono we Francji wielki wysiłek finansowy: zbudowano linię Maginota. I powstał pogląd polityczny który możemy nazwać kompleksem linii Maginota. Wydawało się wielu Francuzom, że linia ta broni dostatecznie przed agresją niemiecką. Poczuł się oni za nią całkowicie bezpieczni. W karygodny sposób zaniedbano brojenia. Z odrzą do wojny zaczęły się marzenia o dobrach interesach, jakie miał dła handel z sąsiedziemi Niemcami.

Teza Lavalu i jego politycznych towarzyszy przegrana na całej linii. Myślenie wyłączenie o bezpośredniej agresji, zapomniała o tym, jak istotny moment jakim jest zagrożenie. Pogląd, że granice Francji znajdują się nad Wisłą, nie był, jak się okazało, tylko czczą deklaracją. Po apanie Polski i zabezpieczeniu sobie w ten sposób tyłom, Niemcy stara metodą po prostu omknąć groźną linię Maginota i gwałcenie neutralności Belgii, wdrężyli na Francję. Wtedy, czym się to zakończyło. Niedostatecznie przygotowane i nieubronione wojsko francuskie taran niemieckie rozgromiło, nie omal w dni parę. Nad stolicą świata, Paryżem, zawiła flaga ze swastyką, znak najokrutniejszej tyranii, jako znak historia.

A Laval? Z obłądnym, zbrodnictwem wpoem trzyma się nadal swej przegranej koncepcji politycznej i gdy Francja jeży pod straszliwym terrorem okupanta, gdy kwiat młodzieży francuskiej zapelnia lochy więzień i obozy koncentracyjne, on deklaruje współpracę z Niemcami i pcha Francuzów do podtrzymywania niemieckiego zbrojennego przemysłu. Fatalna polityka przetrza się w pospolitą zdradę.

Ale Laval był nie sam. Istniał we Francji cały legion wyznawców tej strasznej polityki, której patronował niegdyś, bohater sztuki obrońca Verdun, dziś zdzieciniałły starszy Pétain. Oba dosięgła już karząca dłoń sprawiedliwości. Ale reszta? Co z resztą? Czy potrafi Francja w zdecydowanym sposób rozprawić się z nimi? Czy zdoła tak zlikwidować te grupy polityków, aby nie mogła się już nigdy odrodzić? Aby głos jej zamilkł na zawsze nad Sekwaną i aby nie byli w stanie znów kiedyś zawleć tego wielkiego kraju nad brzeg przepaści!

Szybki wymiar sprawiedliwości, jaki dotknął głównych aktorów ponurej tragedii, napelnia nas otuchą, że i ze statystami zrobione będzie radykalny porządek. Wierzymy, że Francja, cała Francja pojeła narezce ogrom teutońskiego niebezpieczeństwa. Wierzymy, że gdyby nawet istniały może jeszcze jakieś niepełności, ci uszytych Francuzi, świadomości swych rodaków o tym, czym są w istocie Niemcy.

Wierzymy, że silna ezekucyjna była jednocześnie salwą pozogną nad symbolem polityki kolaboracyjnej. Do odróżnienia Francji wyciągamy braterską dłoń.

Karol Poznański.

Tupet hitlerowski rośnie

(n) Jak donosi „Pionier” lignicki na pograniczu polsko-czechosłowackim kolportują hitlerowcy ulotkę następującej treści:

„Dzięki wysiłkom naszej znakomitej taktyki, już otworzyły się oczy angielskich i amerykańskich wielkodusznym

naródów, które nie dopuszczą, by polskie świnie żarły nasz chleb, zebrany na prastarej ziemi niemieckiej.”

„Wielkodusznym” władzom angielskim dajemy pod rozważkę.

Pożyczka amerykańska dla ZSRR i Holandii

WASZYNGTON. — W Waszyngtonie zakomunikowano oficjalnie, że Stany Zjednoczone postanowiły udzielić Związkowi Radzieckiemu pożyczki towarowej w wysokości 400.000.000 dolarów. Pożyczka ta będzie służyła na zakup towarów Lend-Lease, których dostawa została wstrzymana po zakończeniu wojny przeciw Japonii. Spłać pożyczki rozłożona będzie na lat 30 przy oprocentowaniu 2% od sta.

lord Halifax, ambasador Wielkiej Brytanii w Stanach Zjednoczonych zakomunikował, iż jest rzeczą prawdopodobną sfinalizowanie rozmów na tematy finansowe jesz cze w ciągu najbliższych 2-eh tygodni. Największą trudność sprawia dojdzie do porozumienia na temat zadania angielskiego, a by towary amerykańskie sprowadzane były na statkach U. S. A.

Jednocześnie amerykański Bank Eksportowy - Importowy postanowił udzielić rządowi holenderskiemu pożyczki w wysokości 50.000.000 dolarów na zakup artykułów rolniczych i przemysłowych w Stanach Zjednoczonych.

Przewiduje się, że również Chiny otrzymają znaczną pożyczkę.

James Byrnes sekretarz stanu U. S. A. oświadczył oficjalnie, że jest rzeczą możliwą, iż Wielka Brytania otrzyma również wkrótce większe kredyty. W związku z tym

W przyszłym miesiącu wybory na Węgrzech

BUDAPESZT (Antena w.) — W przyszłym miesiącu mają się odbyć wybory do parlamentu węgierskiego. W związku z tym rząd oświadczył, iż szczerza i serdecznie przyjaźni, jaka łączy Węgry ze Związkiem Radzieckim, nie wyklucza równoczesnej współpracy z mocarstwami anglosaskimi.

Kryzys rządowy w Argentynie

NOWY JORK (Polpress). — Agencja Associated Press donosi z Buenos Aires, że prezydent Farrell polecił prokuratorowi generalnemu Alvarezowi utworzyć nowy gabinet. Dotychczas jednak Alvarezowi nie udało się utworzyć rządu. Jedynie gen. Avalos i admirał Lima zgodzili się na współpracę z Alvarezem i Farrelliem. Avalos stara się ustąpić z urzędu na rzecz elementów demokratycznych doprowadzić do nowego uspokojenia w kraju. Oświadczył on, że przywódcy partii komunistycznej Codovilla zostanie wkrótce wypuszczony na wolność.

As dyktatury w nowej formie. Korespondent dziennika „New York Times” donosi z Buenos Aires, że argentyńskie koła demokratyczne w dalszym ciągu ustosunkowują się negatywnie do rządu Farrala i mimo wysiłków tego ostatniego dla pozyskania poparcia ludności „Rada Współpracy Demokratycznej” stała odbywa posiedzenia i śledzi za rozwojem wypadków. — Szereg dzienników żądało surowego ukarania oficerów policji, odpowiedzialnych za przelew krwi w Buenos Aires.

Przywódcy partii radykalnej są zdania, że jedynym sposobem zażegnania kryzysu może być ustąpienie Farrala i objęcie władzy przez Sad Najwyższy.

Komitet wykonawczy partii radykalnej zabrał swym członkiem wszelkiej współpracy z obecnym ustrojem lub jakimikolwiek władzami, mianowanymi przez Farrala.

Wielu nauczycieli szkół i profesorów uniwersytetu, zwolnionych poprzednio za przekroczenia demokratyczne, powrócili na swe dawne stanowiska. Niektórzy wyżsi urzędnicy, zwolnieni i protegowani byłego ministra wojny pułk. Perrona, zostali zwolnieni. Między innymi zwolniony został wiceminister spraw zagranicznych Moren. — Na skutek interwencji Sądu Najwyższego został wypuszczony na wolność i powrócił na swe stanowisko znany przeciwnik Perrona, sędzia Barraco. Mimo tych ustępstw na zebraniu rektorów uniwersytetów argentyńskich postanowiono w dalszym ciągu prowadzić walkę o przekazanie przez Farrala władzy Sądowi Najwyższemu.

FASZYZM W PORTUGALII TRWA

LONDYN (Antena w.) — Według doniesień korespondentów prasy zagranicznej, prezydent Portugalii Carmona odmówił przyjęcia przedstawicieli partii politycznych, a następnie wyraził swój najwyższe uznanie dla istniejącego obecnego w Portugalii rządu, reprezentowanego przez premiera Salazara.

PRZEMÓWIENIE RADIOWE GEN. DE GAULLE'A

PARYŻ (Polpress). — General de Gaulle wygłosił przemówienie, które zostało nadane przez radio. Gen. de Gaulle zapowiedział, że jest gotów złożyć na ręce Prezydenta stawiectwa Narodowego władze wyistokowa, która sprawuje od 18 czerwca 1940 r. Wyłożył także wszystkie osiągnięcia rządowe, które zostały dokonane od czasu wywołania Francji.

Zaprzysiężenie rządu greckiego

ATENY. — Jak wiadomo wobec trudności sfornowania nowego rządu greckiego przez któregośkolwiek z przywódców partyjnych — regent grecki Damaskinos sam utworzył rząd, który w dniu wczorajszym został zaprzysiężony.

Ciekawe oświadczenie złożył na temat Grecji brytyjski minister Noel Baker. — Baker oficjalnie zakomunikował, iż przekonania, panujące w niektórych kołach, jakoby rząd brytyjski pragnął interweniować w Grecji na rzecz monarchii jest błędne. Rząd Wielkiej Brytanii jest zadowolony z ustroju, jaki ma w Grecji panować, zdecydowanie winien sam naród grecki.

AMB. HISPANII W LONDYNIE PODAŁ SIĘ DO DYMSIJI

LONDYN (BBC). — Ambasador Hiszpanii w Londynie, książę Alba, podał się do dymisji, motywując swój krok tym, że general Franco nie stara się o osiągnięcie porozumienia z Don Juanem.

CZY EGIPT BĘDZIE POŁĄCZONY Z SUDANEM?

MOSKWA (Antena w.) — Premier egipski Nukraszi-Pasza oświadczył oficjalnie, że wstrzymuje się całkowicie od wypowiedzenia swego poglądu na temat angielskiego projektu połączenia Egiptu z Sudanem. Jeżeli zaś chodzi o zastąpienie dotychczasowych garnizonów angielskich przez brytyjską „żelazną dywizję”, to narodowi egipskiemu w gruncie rzeczy jest rzeczą obojętną, jakie oddziały w jego odczynieniu.

Tadeusz Ostrowski

Osadnicy mówią...

Ziemie zachodnie — to nie „dziki zachód”, jak się ktoś niesłusznie wyraził, lecz bogaty, cudowny krańek ziemi, na którym coraz liczniej osiedla się chłop i robotnik, urzędnik i rzemieślnik polski. Co prawda północno-wschodnia część Śląska wiele uciążliwa na skutek działań wojennych, lecz za to część południowa, leżąca w sąsiedztwie gór, jest w ogóle nie zniszczona, choć ludność niemiecka stanowi tu duży jeszcze procent.

I tak powiat i miasto Brzeg są zniszczone. W wielu miejscach pola leżą odłogiem, na których do dziś porastają byjne osy. Zaminowane pola i brak ludzi wiosna, nie pozwoliły na obsianie ich w okresie robót wiosennych. Również i Głogów utracił swe poprzednie znaczenie. Poważnie zniszczona jest także Trzebnica, Żegania i Bolesławice, bez szwanku natomiast wyszły z wojny: Jelenia Góra, Świdnica, Wałbrzych, Kłodzko, Kamiennogóra, Bielawa i Rybnik.

W Jeleniej Górze osiedlili się przeważnie osadnicy z kieleckiego i Opatowa, w Kamiennogórze — ludność z powiatu nowosądeckiego, w Kłodzkiem zaś — Zyrardowian.

W podgórskich wioskach, w tych miłych, cudownych ustronach, ma się już zapewnione wyżywienie, światło elektryczne, oraz bieżąca ciepła woda, wspaniałe zaś widoki i czysta pościel można znaleźć w Szklarskiej Porębie, Puszczkowie i Dusznikach. To już nie „dziki zachód”, to cudowny zakątek Europy, gdzie wrę życie i praca, gdzie stale się coś dzieje.

Budzi się do życia Dolny Śląsk, zapelnia ludmi ohetnymi do pracy.

Byliśmy w tych miastach, o których wspomnieliśmy, i wioskach, gdzie coraz częściej można spotkać Polaków — i wszędzie widzieliśmy ten szalony zapal do pracy. Bo ludzie tu osiedli, to przeważnie element zdrowy, chcący pracować, tworzyć i budować. Nienawidzi on niemieców tu zamieszkałych i nienawidzi ich mowy. Nie imponuje tu ludzom płaszczenie się niemieców i ich unizoność. Pragnie się tu tylko jednego, aby niemiecy jak najprędzej opuścili te strony i poszli sobie tam, skąd przysli — w głąb Niemiec — do siebie!

A oto, co mówią o sobie i niemcach osadnicy polscy...

Gdy jedni z nich narzekają, inni, a tych jest większość, nie szmerzą i nie złorzeczą, przeciwnie są dobrej myśli twierdząc, że usilna praca, upór i wytrwałość uczyni z Dolnego Śląska perle Polski, mlekiem i miodem płynąca.

— Zmienić się wszystko, kiedy pobędziemy się niemiecami! — twierdzi Zygmunt Kowalik, osiedlony już od dawna w powiecie Kłodzkim. Kiedyś tu przyjechał nie było jeszcze ani jednego Polaka... A dziś — uśmiechnął się — dziś, gdzie tylko się zwróci słyszysz słowo polskie i piosenkę, śpiewaną ustami młodej, polskiej dziewczyny. Mamy tu już swój kościół i szkołę, mamy swoje urzędy, milicję i bezpieczeństwo, mamy ziemię, piękne gospodarstwa. Do szczęścia brak nam tylko jednego, aby jak najprędzej usunęto stąd tych fałszywych, obłudnych, słodkich, jak cukierek niemieców.

Również i Stanisław Swiderski z żywieckiego jest zachwycony tym, co tu spotkał.

— Dostałem — mówi — takie gospodarstwo, o jakim nigdy nie śniłem. I ziemi poddostatkiem i krowe i konia. Teraz wiem, że żyje. A był czas, że chciałem popętnić samobójstwo — tak mi było źle. Z kawałka ziemi, jaki miałem, nie mogłem wyżywić rodziny, choć pracowałem ciężko, od rana do wieczora. I oto usłyszałem, że tam, na zachodzie, czeka na chłopca polskiego ziemi poddostatkiem i bogate obciążenia gospodarstwa... Poczatkowo nie wierzyłem w to, co mówili ludzie, lecz kiedy zaczęto wyjeżdżać masowo na zachód, pojedechałem i ja! Dziś tego nie żałuję.

Co innego znowu trapi Józefa Kondka z mieleckiego.

— Ach, żeby tylko mieć z pare koni i z jedną krowką i człowiek by wiedział, że żyje. W polu jest tyle do zrobienia, a tu brak tego, bez czego się żaden rolnik nie może obejść...

— Nie dali wam koni?

— Dali, dali, tylko, że mi je skradziono. Szukałem ich przez cały tydzień i nie — przepadły jak kamień w wodę...

— A co stało się z krową?

— Krowy nie miałem, lecz mam gromadkę dzieci, więc by mi się przysłała. Byłoby i mleko i trochę masła...

— Więc wam tu źle?

— Kto mówi, że źle? — oburzył się. Ale widziacie, każdy gospodarz chce mieć jak najwięcej, więc i ja... Miec takie bogate gospodarstwo i tyle ziemi, a nie mieć konia i krowy, to wstyd! Bo jedna krowa, jak z sobą przywożem i pare kur, to nie wystarczy. Chceć by chciał mieć drugie...

Niezgoda natomiast nie przagnęła Jan Grzeda, zamieszkały w okolicach Jeleniej Góry. Ma wszystko, co chciał i jest szczęśliwy, że wreszcie skończyła się jego bieda. Chleba mu nie brakuje, a masło — jak mówi w umiarkowaniu — będzie później. Może za miesiąc, a może za dwa, ale będzie, w tym przez cień jego głowa. Przyzywający od dzieci do ciężkiej pracy i do matego, czuje się tu panem.

— Och — wzdycha ciężko — gdyby tak odnieść mió żył i zobaczył, jak ja tu mieszkam...

...kam, powiedziały, że to nie chłopska, lecz pańska ziemia. Bó niech tylko pan pomyśli... Dziesiąt hektarów ziemi, cztero polowka — i to umioblowane mieszkanie, elektryka, woda, murowana stodoła, to — przyznam się — trochę za dużo dla takiego, biednego, jak ja chłopca...

— A dajciecie sobie tu radę?

— A dlaczego by nie? Robię ja, robi i moja baba i jakos idzie, nawet dobrze idzie i da Bóg, że pójdzie... Najgorsi tylko ci niemiecy. Patrzy się to tak na nas, jak byśmy im krzywdę zrobili. A przecież czytalem, że to jest polska ziemia i że dawno, bardzo dawno temu mieszkali na niej nasi bracia Polacy.

— Macie rację. To polska ziemia i do nas należy. I dlatego też trzeba ją kochać i dlatego na niej pracować. Bo widziacie... Polska — to my, rząd, wojsko. I ta ziemia i te lasy, rzeki i jeziora, góry, fabryki i kopalnie, domy i sklepy, stare, pamiętające dawne jeszcze czasy, kościółki i te od lat zarosnięte trawą ementary... Dlatego też trzeba tu Polskę kochać i dla Niej pracować, aby już więcej nie było głodnych dzieci i głodnego robotnika, pracującego ciężko w kopalniach i fabrykach...

Grzeda słuchał, a kiedy wreszcie skończył, wstąpił i krzyknął: — Tak, to jest właśnie Polska! I o takiej Polsce jestem...

Rola Światowej Federacji Zw. Zaw.

Wywiad z Louis Saillant

PARYŻ (Polpress). — Louis Saillant, który — jak wiadomo — został wybrany generalnym sekretarzem nowoutworzonej Światowej Federacji Związków Zawodowych, przyjął korespondenta Polpressu i udzielił mu wywiadu.

Pyt.: Jakie jest pańskie zdanie o roli, jaką Światowa Federacja Związków Zawodowych powinna odegrać na konferencji pokojowej?

Odp.: Utworzenie Światowej Federacji Związków Zawodowych stanowi jedno z najdonioślejszych osiągnięć naszego wieku. XX wiek przeżył już dwie wojny. Zadaniem Federacji będzie współpraca nad zorganizowaniem i konsolidacją pokoju. Federacja musi być dopuszczona do udziału w rozmaitych komisjach technicznych i innych organach Organizacji Narodów Zjednoczonych, celem współpracy nad utrzymaniem bezpieczeństwa na świecie.

Pyt.: Jaki — Pańskim zdaniem — powinien być wkład polskich związków zawodowych do dzieła, jakie realizować będzie Federacja?

Odp.: Zadaniem polskich związków zawo-

dowych jest przede wszystkim rozpowszechnienie wśród ludności polskiej uchwał i postulatów kongresu, odbytego w Paryżu. Nadto mogą polskie związki zawodowe odegrać rolę przy wzmacnianiu ruchu związkowego w całej Europie Środkowej. Akcja ich w Polsce, zmierzająca do utrwalenia demokracji i rozwinięcia szerokiego ustawaodawstwa społecznego, wreszcie w znacznym stopniu ogólna działalność Światowej Federacji Związków Zawodowych.

Pyt.: — Jakie jest Pańskie zdanie o polskich związkach zawodowych?

Odp.: Już z trybuny kongresowej podkreśliłem, że po klęsce militarnej hitleryzmu i faszystyzmu powstały w wyzwolonych krajach związki zawodowe, rozwijające się szybko i rozrastające się. Rzeczą najbardziej istotną jest, aby nowy ruch związkowy w Polsce i innych krajach dokonał pracy konstruktywnej i stworzył sobie administrację, która by nie była biurokratyczna. Przy szych należy do twórczych związków zawodowych. Jestem przekonany, że na takich właśnie podstawach rozwijają się związki zawodowe w Polsce.

Elementy hitlerowskie podnoszą głowę

MOSKWA (Polpress). — W związku z ustawą nr. 2, wydaną przez Radę Kontroli w Berlinie w sprawie likwidacji organizacji hitlerowskich, komentarz radia moskiewskiego podkreśla, że ustawa ta została uchwalona w chwili, w której reakcja hitlerowska podejmuje z powrotem swą działalność. Po klęsce hitlerowej przyeznali się, lecz obecnie liczą, że burza minęła i wychodzą na światło dzienne. W tym stanie rzeczy nikogo nie dziwi propozycja Leya, skierowana do Forda. Przedstawiciele karteli amerykańskich pragną wznowić wspólną pracę z monopolami niemieckimi. Przemysłowcy hitlerowskiej Reichberg oświadczali niedawno, że pewne kółka zwróciły się do niego z propozycją opracowania planu odbudowy przemysłu niemieckiego. Komentarz radia moskiewskiego wyraża przekonanie, że sąd w Norymberdze będzie ważnym etapem w walce o wytopnienie faszystyzmu.

PROCES KOMENDANTA OBOZU W BELSEN

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że mimo protestów obrońców sąd przychylił się do wniosku prokuratora i

zarządził wyświetlenie filmu radzieckiego o Oświęcimiu. Wyświetlenie filmu odbyło się przy drzwiach zamkniętych. Na ekranie pojawiły się zdjecia z obozu w Oświęcimiu bezpośrednio po zajęciu tych terenów przez Armię Czerwoną. Przed sędziami przesunęły się obrazy, przedstawiające dzieci — bliźniaki, na których dokonywano różnych eksperymentów, sterylizowano mężczyzn i kobiety, komory gazowe, krematoria, szubienice i miejsca kaźni. Szczególnie wrażenie na członkach trybunału wywarły zdjecia skrzyń, zawierających włosy kobiece. Włosy te zebrane za 140.000 zamordowanych kobiet, służyły jako surowiec do wyrobu materiałów dla niemców.

DOKOŁA KRZYYSU ARGENTYŃSKIEGO

WASZYNGTON. — Jak donoszą korespondenci prasy zagranicznej z Buenos Aires Alvarez prowadzi rozmowy z działaczami politycznymi na temat uformowania nowego rządu w Argentynie. Rozmowy te mają podobno przebieg pomyślny.

Na arenie międzynarodowej

Kryzys argentyński

Zdawało się jeszcze do niedawna, że trzy państwa na kuli ziemskiej, zarządzone faszystwem, pozostaną z dala od epokowych wydarzeń. Była to Hiszpania, Portugalia i Argentyna. — Nie będziemy jednak zajmować się w tej chwili ani Portugalia, ani Hiszpania, które starają się w jakikolwiek możliwy sposób przeczłunąć do grona rodziny państw demokratycznych, ale poświęćmy trochę miejsca Argentynie, która przechodzi od kilku dni ostrej kryzys wewnętrzny. — Państwo to w czasie całego trwania wojny, głosząc zasadę „Comprar a quien nos compra” (kupuj u tego, kto u ciebie kupuje), de facto prowadził politykę stanowczego faworyzowania państw „osi”, zastraszając się wyzwojami handlowymi, które miały maskować zdecydowanie profaszystowskie nastawienie.

Przez kilka pierwszych lat wojny Argentyna była bazą operacyjną wywiadu niemieckiego i terenem, gdzie Hitler nabywał wiele z tych surowców, które były mu niezbędnie potrzebne, a których u siebie lub ewentualnie w Hiszpanii nie posiadał.

Już wtedy czynie wypowiedziano obawy, że kiedyś po wojnie Argentyna może stać się azylem dla przegranej kilki faszystowskiej, która tutaj będzie chciała dalej kruć swoje ziemie plany, zmierzające do wywołania ciągłego fermentu na świecie.

A dlaczego tak było i co dawało prawo

do snucia tego rodzaju podejrzeń? — Otóż faktem jest, że Argentyna jeszcze ciągle rządzona jest przez faszystowską grupę oficerów, która, odmawiając narodowi jakikolwiek swobód demokratycznych, jest naturalnym sprzymierzeńcem wszelkiej reakcji i tych ludzi, którzy związani są z ideologią dziś już przebrzmiałymi, należącymi do ciutnej przeszłości. Jednakże dane możliwości skłaniają się na pewnym określonym terenie większej grupie wrogów obecnego porządku światowego, może z ludzi tych uczynią w przeszłości podpalaczy świata, którzy zagiew wojny ponieśli by z Argentyną na przykład. Dlatego pozostawanie u władzy w kilku zaledwie państwach epigonów reakcji tolerowane być nie może ani z zewnątrz, ani wewnątrz.

Nie więc dziwnego, że od kilku dni w Argentynie trwa kryzys. Siery demokratyczne, których przez tyle lat nie dopuszczano do głosu, podniosły głowę, czując za sobą cały zorganizowany świat postępowy.

Lud argentyński ma już dość faszystowskich gnębicieli i zażądał zmian. Ulicami Buenos Aires zaczęły przelęgac tłumy robotników i studentów, którzy domagali się ustąpienia wiceprezydenta Perrona, przywódcę argentyńskich faszystów. Rząd musiał poddać się. Perron ustąpił i podobno deportowany jest na wyspę Martin Garcia. Ale to jeszcze do uspokojenia nie dopomaga.

Stosunki rumuńsko - polskie

BUKARESZT (Polpress). — Szef rumuńskiej delegacji handlowej, która niedawno wróciła z Polski, Cristureanu, oświadczył, że przedstawiciele Rumunii są szczerze wzruszeni zrozumieniem, jakie władze polskie okazały Rumunii. Minister Jędrzejowski — powiedział Cristureanu — przy podpisaniu traktatu handlowego podkreślił w imię utrzymania przyjaźni polsko-rumuńskiej i zwrócił uwagę na perspektywę rozwoju stosunków handlowych między tymi dwoma krajami. Szef delegacji rumuńskiej wyraził przekonanie, że trudności transportowe zostaną pokonane, i zapowiedział, że w najbliższym czasie Rumunia otrzyma w giel Śląski.

Zatrute strzaly

Co się stało?

Wście, co to są: gapie! Gapie są te ludzie, którzy lubią się gapić. Na tyle co. Kół dorobkarski, który się podługwał i chłutlowo leży na bruku, zamiast galowana, stanowią dla nich niemłą atrakcję. Również pilny, który o własnych siłach nie potrafi dotrzeć do domu.

Gapie lubią filozofować. Umieją z wosy stkiego wyścignąć wnioski, a poza tym z ich robót widać. Na przykład gdy w szkółkowym działaniom wojennymi dom obstarwają ruszowaniami, zbiera się wraz tłum gapidów.

— Co się stało — pytają.

— Nie wiadomo. Zdaje się, że rozbiera ją chłutupa...

— Dlaczego?

— To obywatelka nie wie! — wyjątkowa gap-filozof — Grośka sąwałeniem, jutro w waliliaby się mieszkaćcom na łeb. Więc w ostatniej chwili rozbierają. Takie porządki, moja pan!

Drugi gap wie więcej:

— Nie rozbiera — powiada.

— A co?

— Sokron tutaj budują. I w ogóle buknier.

— To znalazłem tego — będzie wojna! Gap robi „mądra” mnie i nie odpowiada. Jest ze siebie strasznie zadolowany.

Gdy żona na ulicy robi publiczne scenę niewiernemu małżonkowi, zaraz gromadzi się tłum.

— Co się stało?...

— Agentka „cupneta” jednego politycznego...

Oni! Wiedzą wszystko lepiej! I mają zawsze czas na gapienie się i rozbicie plotek.

Jest doskonała humorystka tutejszego humorysty amerykańskiego O'Henry'ego o gapiacach. Otóż dwójce gapidów pomano się raz w tłumie, obseruującym cierniówkę, powiedzmy, konia, leżącego na bruku. Poznali się i zakochali się w sobie. Wkrótce miał się odbyć ich ślub. Bardzo gustowny ślub. Naturalnie tłum takich gapidów przyszedł oglądać ten ślub. I oś się dzieje! Państwo młodzi nie zjawiają się! Tłum czeka godzinę, dwie — narzeczonych nie ma. Wreszcie okazuje się, że młoda para — wyrzuciła tłum gapidów, a przyznajaczenia przytancela, żeby zobaczyli... Co się stało? I w tłoku ich zginieli!

Jaka szkoda, że zdarzyło się to tylko raz i to w Ameryce, a poza tym — w humorze!

Oby tyście naszych domorodnych gapidów spotkał podobny los! Nie mówcie, że by ich od razu zginięciono na śmierć — ale tak trochę... Dla nauki!

B. Brzeczkiński

dzilo. Pozostaje jeszcze ciałe prezydent Farrell, który przy pomocy dwóch tylko ludzi, Limy i Avalosa, rządzi w tej chwili Argentyną. Ruch rewolucyjny zaś warstwa ustawnię. Przewodzi mu zjednoczony front demokratyczny, który skupia wszystkie partie postępowe — antyfaszystowskie. Mimo terronu rządowego ruch obejmuje coraz szerzej reszce społeczeństwa. Robotnicy już nie są sami. Przyłączają się do nich i farmerzy i młodzież uniwersytecka. Gra idzie o wielką stawkę. Narząd dany do nanniccia całego rządu, łącząc z prezydentem Farrellem i ugruntowania ustroju demokratycznego. Dziś jest rzecz jasna, że panowanie faszystwu w Argentynie jest poważnie zagrożone i bardzo możliwe, że zbliża się do końca.

Reakcja usiłuje utrzymać ten swój przydzłek, by, nabrawszy sił, przedprowdzić z niego uderzenie na świat demokratyczny. Ale z tolerowaniem takich odosobnionych gniazd faszystowskich musi nastać koniec. Interesy zarówno polityczne, jak i gospodarcze wszystkich państw na obydwu półkulach zezabiją się ściśle i wzajemnie na siebie oddziaływała, w takim więc stanie rzeczy utrzymywanie jakiegś izolowanego pozycji jest nieprawie całosci i niedorzeczności świata, choćby pozornie wydawało się, że taki stan izolacji można nadal ciernić.

1946 - Rok Kościuszkowski

(a) W Krakowie 22 września zawiązał się pod patronatem Woj. Urzędu (Inf. i Prop.) Komitet uczczenia 200-iej rocznicy narodzin Tadeusza Kościuszki.

Przez wspomnianego komitetu k. prof. Weryński opracował uwagi programowe na temat zbliżającego się „Roku Kościuszkowskiego” i przesłał je naszej redakcji. Pomimo, że rocznica urodzin Kościuszki przypada 12-go lutego dopiero, zdaniem k. Weryńskiego powinniśmy już dzisiaj pomyśleć o należytym uczczeniu zbliżającego się święta, gdyż w obchodzie tym mają wziąć udział nie tylko Polacy w kraju, ale i zagranicą. Kościuszko jako czelowy pionier demokracji jest dla nas wszystkich zbyt drogą postacią byśmy mogli zaniedbać w czynnikiwiek starania przy obchodzie uroczystego dnia, a pewne projekty wymagają kilkunastomiesięcznych przygotowań.

Ponieważ Kościuszko przez Uniwersał Polaniecki wykazał, jak bliska jego sercu jest sprawa doli obywateli wieś pierwsza powinna wziąć udział w zbudowaniu trwałego pomnika dla wielkiego Wodza. Ks. Weryński proponuje usypanie nowego Kops ce Kościuszki nad Odrą oraz utworzenie w każdej gminie czyteln lub spółdzielni jubileuszowej im. T. Kościuszki.

„Trwałym pomnikiem jubileuszowym” pisze ks. Weryński — powinien być popu-

larny, ale naprawdę wartościowy zyciorys Kościuszki w 2 edycjach — dla dorosłych i dla młodzieży, szkolnej. — Teatr poza wystawieniem sztuki „Kościuszko pod Baławicami” — Aneczka powinien przygotować specjalne spektakle dla uczczenia rocznicy, a poeci i autorzy dramatycznymi mają doskonała okazje do poświęcenia swego talenta wielkiej postaci. Manifestacyjnie pielgrzymki do trumny naczelnika na Wawelu i do Polatca, wybudowanie nowych, a odrestaurowanie starych pomników Kościuszki to plany na „Rok Kościuszkowski”. Wojsko Polskie odda niewątpliwie hołd Naczelnikowi u Jego trumny i w świątlicach swoich garnizonów.

„Jestem przekonany — pisze ks. Weryński — że nadejdujący rok jubileuszowy stanie się wspaniałym ogniwem, w którym zogniekną się wielkie i nieprzemijające wartości, ogniwem łączącym wszystkie demokratyczne elementy społeczeństwa polskiego pod patronatem Tadeusza Kościuszki, pioniera demokracji w najpiękniejszym stylu”.

W sprawach „Roku Kościuszkowskiego” należy kierować wszelkie projekty i zapytania na ręce sekretarza Komitetu, ob. Włodzimierza Zychowicza, w Krakowie, ul. Smoleńsk 8, Muzeum Przemysłowe.

Koncert urozmaicony będzie śpiewem p. Zofii Zeyland, adeptki opery warszawskiej, znanej z wielu audycji w radio warszawskim i poznańskim, posiadającej około 600 piosen w swym repertuarze, uczennicy Zofii Kościuszki i znakomitej interpretatorki utworów prof. Nawrockiego, które również usłyszymy na koncercie.

Dla miłośników muzyki Chopina, koncert ten będzie prawdziwą uczą duchową.

Przedstawienie wychowanków „Domu Dziecka”

Staraniem Okr. Komitetu Żydowskiego w Częstochowie odbędzie się dnia 20 października b. r. o godz. 19.30 w dużej sali Teatru Miejskiego wielkie przedstawienie dziecięce w wykonaniu wychowanków „Domu Dziecka” w Częstochowie.

Bilety wstępu wcześniej do nabycia u sekretariatu Komitetu Żydowskiego, Aleja Nr. 7.

Z recytalu fortepianowego Józefa Smidowicza

Z okazji 96 rocznicy zgonu naszego genialnego kompozytora Fryderyka Chopina odbył się w ubiegłą środę w sali Teatru Miejskiego recital fortepianowy jednym z najlepszych pianistów w Polsce prof. Józefa Smidowicza. Koncert poprzedziło wzięte ale i barwne przemówienie ob. dyr. Marianna Józefowicza o Chopinie.

Program koncertu składał się z dwóch części. Rozpoczął go wspaniały i poetycki polonez E-dur, nastąpiła w części pierwszej 8 Preludium, Tarantella, Impromptu, Pis-dur, Fantazja f-moll, w części drugiej Nocturn Cis-moll, 3 mazurki, walcze i elynne Soberzo b-moll. Trudno jest powiedzieć, który z odegranych utworów zasługuje na specjalne wyróżnienie. Wszystkie były wykonane bez zarzutu, z najwyższą kulturą i frazą muzyczną. Wyrażając swój osobisty pogląd wyróżniliśmy: Preludium, Nocturn, Mazurki i Soberzo.

Przejrzysta i perlista technika palców, swoboda władania nią głębokie i miękkie uderzenia, spłody i duży ton, wielka kultura i inteligencja muzyczna — oto cechy gry prof. Smidowicza. Trudna interpretacja dzieł Chopina w odczuciu krawczyń barw, odcieni uczuć i zastosowaniu ich oraz tajemnicza rubata w wykonaniu prof. Smidowicza przemówiła do głębi swym duchowym ujęciem, wspaniałymi dźwiękami, kaskadą burzliwych niespokojnych akordów, rzewną melodią i melancholijną melodią charakterystyczną świetnie styl Chopina w doskonałe wykończonych formach, w nieskazitelnym ornamencie ozdóbek, trylerów i pasaż. Piękna ta pod każdym względem gra wywołała u licznie zebranych miłośników muzyki fortepianowej szczerą i niemiłąkną długo aplauz.

Nawiasem mówiąc muszą przy okazji nadmienić, że instrument przeznaczony do użytku pianistów mus być w stanie idealnej konserwacji fachowców, wówczas bowiem uniknie się rozstrojenia go i nierówności w eku, jakie niestety miały miejsce na ostatnim koncercie.

Tadeusz Wawrzynowicz.

Na kiepskie afiszce

Chadzałem dziś po mieście, Patrzyłem na afiszce, I pomyślałem: — fraszka Taką o nich napiszę:

Graficy moi złośli! Wszak trzeba się szanować! Gdy nie ma się talentu, Poczcie — a f i s z s o w a c e ! ! B. B.

Wybory do Rad Zakładowych

Zgodnie z informacjami, które zamieszczaliśmy w poprzednich numerach na terenie m. i powiatu częstochowskiego rozpoczęła się jesienna kampania wyborów do Rad Zakładowych miejscowych fabryk. Jak się dowiadujemy, Inspektor Pracy zarządził wybory i mianował już Komisje Wyborcze dla niektórych przedsiębiorstw. Komisje te ustaliły następujące terminy wyborów:

1. Fabryka Zapalek — dnia 19.X.45 r. godz. 15.30
2. Państwowa Huta „Białochowa” — dnia 19.X.45 r. godz. 14
3. Fabryka Gązików — dnia 22.X.45 r. godz. 14
4. Huta Szkła „Stradom” — dnia 23.X.45 r. godz. 14
5. Huta „Częstochowa” — dnia 25.X.45 r. godz. 6 i 16
6. Przędzalnica „Union Textile” — dnia 27.X.45 r. godz. 12-14 i 15
7. Fabryka „Elektrodyn” — dnia 3.XI.45 r. od godz. 11.30 — 14.

O następnym terminach wyborów zamieścimy oddzielne zawiadomienie.

Zabawa taneczna w Szkole Powoz. Nr. 18

Komitet Rodzicielski Szkoły Powoz. Nr. 18 zarządził zabawę taneczną w niedzielę 21 października o godz. 15-tej w budynku przy ul. Barbary 32. Dochód na pomoc szkolną.

Zabawa w Straży Pożarnej

Miejska Zawodowa Straż Pożarna w Częstochowie urządza w dniu 20 b. m. w sali wiejskiej przy ulicy Straziackiej Nr. 3 zabawę taneczną, na którą zaprasza wszystkich swoich sympatyków. Biletów zabawy o godz. 20-tej. Wstęp zł. 40.— Połączone z obiadem zaprasza. Orkiestra w doborowym zespole. Całkowity dochód przeznaczony na potrzeby Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej.

Zabawa II Komisariatu Mil. Obywatelskiej

II Komisariat M. O. w Częstochowie urządza zabawę taneczną w sobotę, dnia 20.X.45 r. o godz. 19-tej w sali Faki „Metal” (dawnej Piłkarskiej). Dochód przeznaczony jest na cele oświatowo-kulturalne II Komisariatu M. O. Wstęp tylko za zaproszeniami, które można otrzymać u II Komisariatu M. O., Al. Wolności 50 Sekretariat.

Mecz szachowy

R. K. S. „Skra” — R. K. S. „Stradom” W sobotę, dnia 20 b. m. o godz. 17-tej w lokalu Częstoch. Klubu Szach. II Aleja 35 zostanie rozegrany mecz szachowy pomiędzy powyższymi klubami sportowymi.

W celu spopularyzowania tego szlachetnego sportu i ze względu na to, że jest to pierwszy na terenie Częstochowy mecz szachowy, pomiędzy klubami sportowymi (w innych miastach są nawet rozgrywki okręgowe, wstęp na zawody dla miłośników tej gry i dla sympatyków powyższych klubów — bezpłatny. H. S.

Kronika sportowa

Instruktorzy piloci!

Instruktorzy piloci siłnikowi i szybowcowi pragną się zgłaszać do pracy w tworzący się Aeroklub w Częstochowie. Zgłoszenia w Komendzie WF i PW, gmach RKU, Aleja 47, pokój Nr. 8.

Do wszystkich członków K. O. S. „Victoria” fabr. Union Textile.

Zarząd K. O. S. „Victoria” fabr. Union Textile zwołuje nadzwyczajne walne zebranie członków Klubu na dzień 21 października b. r. o godz. 10-tej w pierwszym i 10.30 w drugim terminie w lokalu świątyni fabryki Union Textile przy ul. Narutowicza Nr. 80.

Obecność wszystkich członków klubu — obowiązkowa.

Rewanżowe spotkanie Unia Radomska — Skra

Na zasadzie porozumienia Unii ze Skra rewanżowy mecz w ramach rozgrywek o tytuł mistrza eliminacyjnego, jaki miał się odbyć w ub. niedziele, zostanie rozegrany w nadchodzącą niedzielę 21 b. m. o godz. 15 na Stadionie Miejskim.

W wypadku wygranej Skry będzie musiało się odbyć trzecie spotkanie, gdyż nawet stosunek bramek nie decyduje o pierwszym miejscu.

CKS wyjeżdża do Wielunia

CKS w niedzielę 21 b. m. wyjeżdża do Wielunia na rewanżowy mecz z WKS Wieluń, z mocnym podobno postanowieniem zrehabilitowania się za przegraną 6:1 przed dwoma tygodniami.

Od Administracji

Podaje się do wiadomości, że prusnutała miesięczna „Głos Narodu” wycosi dla odbiorców miejscowych 20 zł. dla mieszkańców 25 zł. (14 p. 50%).

KRONIKA

Do b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej

Związek b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej — Zarząd Powiatowy w Częstochowie zawiadamia, że rejestracja b. uczestników konspiracji trwać będzie tylko do dnia 31 października 1945 r. Zgłaszać się w lokalu przy ul. Śląskiej Nr. 4, w podwórzcu, w godz. od 10-tej do 16-tej.

Zebranie P. P. R.

Zarząd P. P. R. dzielnica śródmieście zawiadamia wszystkich aktywistów, że dn. 20 b. m. o godz. 4 p. p. odbędzie się zebranie w lokalu przy I Alei 9. Sprawy ważne obecność obowiązkowa.

Komunikat Urzędu

Telefoniczno-Telegraficznego

Rejonowy Urząd Telefoniczny i Telegraficzny w Częstochowie zawiadamia, że spisek abonentów telefonicznych na 1946 r. jest w przygotowaniu, zatem P. T. Abonenci, którzy chcieliby dokonać pewnych zmian i uzupełnień co do brzmienia i my adresu, ogłoszenia i t. p., zechcą piśmiennie powiadomić tut. Urząd do dnia 25.X b. r. Odnosnych informacji udziela telef. 24.94.

Karty żywnościowe dla kupiectwa

Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców Powiatu w Częstochowie podaje kupiectwu do wiadomości, że Naczelna Rada Zrzeszeń Kupieckich R. P. otrzymała od Ministerstwa Aprowizacji i Handlu zlecenie przedłożenia danych co do ilości potrzebnych kart żywnościowych dla zrzeszonych właścicieli sklepów i ich pracownikówn.

Karty żywnościowe mają być przekazane do rozdzielni Stowarzyszeniem Kupieckim z przeznaczeniem dla ich członków.

Uprasza się o niezwłoczne podanie w biurze Stowarzyszenia, II Aleja 33, najpóźniej do dnia 23 b. m. liczby zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach handlowych.

Równocześnie podaje się do wiadomości, że w biurze Stowarzyszenia są już świeże cenniki dla sklepów spożywczych.

Żywa Gazetka

W sobotę, dnia 20 października o. b. o godz. 7.30 po poł. w lokalu P. P. S., ul. Kopernika Nr. 6, odbędzie się Żywa Gazetka dla członków Polskiej Partii Socjalistycznej. Stow. b. Władziny Politycznych, Org. Mi. T. U. R. K. S. „Skry”. Przybycie obowiązkowe. Towarzystwo stawie się licznie.

Z Polsk. Związku Łowieckiego

W notatce pod powyższym tytułem zamieszczonej w Nr. 204 naszego piśma z dn. 17 bm, przez omyłkę przy składaniu opuszczone nazwisko mgr. A. Włoszńskiego, który na zebraniu Powiatowego Związku Łowieckiego na powiat i mieście Częstochowe wygłosił programowy referat, — co niniejszym uzupełniamy.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie

Sala duża

Dziś, w piątek 19 b. m. o godz. 18.30 „Nie zgłębła” reportaż wojenny w 3 aktach K. Wroczyńskiego w obsadzie premierowej. Reżyseruje A. Kwiatkowski. Dekoracje Wł. Wagnera.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-tej do 12-tej i od 14-tej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21-61.

Stanisław Nawrocki i Zofia Zeyland

w Teatrach Miejskich w Częstochowie

Jutro, w sobotę 20 b. m. o godz. 18.30 wystąpi w dużej sali Teatrów Miejskich prof. Stanisław Nawrocki, znakomity pianista, wirtuoz kompozytor oraz znana śpiewaczka Zofia Zeyland. Program złożony z 3 części obejmuje utwory Chopina i Nawrockiego.

Sala Kameralna

Dziś, w piątek 19-go b. m. o godz. 18.30 oraz w dni następane „Moralność pani Dulskiej” tragifarsa w aktach G. Zepolskiej z Dunajewską, Lecką, Lukowską, Molwicą, Pobog-Nowaką, Salaburską, Zarembiną, Glińskim i Zawistowskim w rolach głównych. Reżyseruje artysta i reżyser teatrów krakowskich Roman Zawistowski.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-tej do 12-tej i od 14-tej do rozpoczęcia I aktu. Tel. kasy 21-61.

Koncert Chopinowski

Przypadająca w bieżącym tygodniu 96-ta rocznica śmierci Chopina uroczona została wieloma koncertami w Polsce, po 6-ciu leciach przerwy w okresie niemieckim, kiedy to na rozkaz okupanta za miłką musiała natchniona i głęboka muzyka, tego największego z polskich kompozytorów. Jednym z doskonałych odtwórców Chopina, potrafiących wskazać w najgłębsze tajniki duszy tego bezprzecznie najwspanialszego polskiego kompozytora, jest nasz Paderewski, prof. Sł. Nawrocki, który na koncercie dn. 20-go, w sobotę, o godz. 16.30 odegra kilka pięknych arcydzieł Chopina.

Wpisy na Wyższą Szkołę Administracyjno-Handlową w Częstochowie

Stosownie do upoważnienia Ministerstwa Oświaty z dnia 9 października b. r. przekazanego Izbie Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie, odbędzie się wpisy do powstającej Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej w czasie od 22 — 31 października. Wydawanie druków studenckich, instrukcji o studiach i wykładach oraz przyjmowanie wpisów odbywać się będzie w Sekretariacie, mieszczącym się w budynku Liceum Handlowego przy ul. Handlowej 14, codziennie od godz. 12-17.

Studentami Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej mogą być osoby, mogące wykazać się świadectwem dojrzałości szkoły średniej ogólnokształcącej lub równoważnej, Liceum Handlowego, lub równoważnych szkół handlowych średniej dawnej typu, dla których podstawa przyjęcia było obniżenie 6 klas gimn. ogólnokształcącej. Dla informacji podaje się, że Wyższa Szkoła Administracyjno-Handlowa będzie szkołą wyższą jedynowidziową o specjalizacji na trzecim roku

studiów w kierunkach handlowo-społdzielczym i administracyjno-samorządowym.

Po ukończeniu trzyletnich studiów i zdaniu przepisanych egzaminów otrzyma student dyplom ukończenia uczelni w zakresie nauk administracyjno-handlowych, który uprawnia do zajmowania stanowisk I kategorii w administracji państwowej. Uprawnień do nadawania tytułu magisterskiego nie będzie uczelnia posiadała, jednak w projekcie statutu przewidziana jest możliwość przeniesienia się na 4-ty rok na inne uczelnie akademickie, mające te uprawnienia. W międzyczasie szkoła będzie zabiegała o uzyskanie pełnych praw.

Wykłady rozpocznie się po zakończeniu wszelkich prac związanych z organizacją szkoły i będą odbywać się codziennie od godz. 16-20 w liście 30 tygodniowo. Blizsze informacje wraz ze spisem przewidzianych wykładów będą podane w piśmiennej instrukcji dla studentów, którą można otrzymać przy wpisach.

Kronika kielecka

Kielce otrzymają 4.000 metrów sześć. drzewa budulcowego

Na podstawie reskryptu Ministerstwa Odbudowy Kielce otrzymują 4.000 metrów sześć. drzewa użytkowego okrągłego. Zapasy te pochodzą z wiatrolomów, których obróbka należy do nabywców. Po przydziale należy się zgłaszać do Zarządu Miejskiego, Wydział Techniczny.

Wystawa Związku Zawodowego

Polskich Artystów Plastyków w Kielcach

W dniu 7 października b. r. Związek Zawodowy Artystów Plastyków w Kielcach otworzył pierwszą wystawę prac swoich członków. Wystawiają: Włodzimierz Bartogowicz (6. dobre 2 portrety oraz akwarele i rysunki), Irena Borowska (piękne rysunki węglem i sanguiną), Karol Chudecki (doskonałe studia architektury Wawgu w akwaroli), Marian Czyżyński (drzeworyty — najlepszy z nich to „Mury zamkowe Szydłowa”), A. Dobrowolski, M. Nalecz Dobrowolski (znany ze swojej własnej wystawy w „Latonie”), Dłuzewski, Wołcicki Drużek (pełne ekspresji rzeźby w drzewie), Róża Łaszczki (jedna poprawna „marista natura”), ucznińska - Szymonowska, Andrzej Oleś (dla m. in. prawdopodobnie najlepszą pracę na wystawie obraz „olejny Widok na starożytny Kielce”), Leokadia Ostrowska (b. dobry pastel „Burki”), Ryszard Brzus (pełne rozmachem obrazy z powsta-

nia warszawskiego, które, aż proszą się o zakup do zbiorów państwowych jako dokument historyczny). Stanisław Prauss (pełna subtelności kolorystycznej i dogłębnie skomponowana akwarela „Dyktando porczy”), Edwarda Przeorska (akwaintowe i akwafortowe ekrany o niezwykle subtelnym opracowaniu, bardzo miękim dotknięciu ryłca, w tym najlepsze Nr. 32 i 42 oraz ułec konwencjonalne projekty witrażów), Adolf Weinzel (2-subtelne szkice olejne), K. Wisznioński (świetny drzeworyt nr. 5) i innych posiadających kompozycji), Wokreszelski (krajobrazy olejne), Woźnicki (3 pełne ekspresji, trochę jednak nam obce kompozycje tempera) i Konstanty Zacharkiewicz. Wystawa przedstawia wysoki poziom i jest piękna zapowiedzią dalszej pracy twórczej artystów, miłośników w Kielcach. J. A. Z.

Otwarcie sezonu w Teatrze „Rozmaitości” w Kielcach

Z dnem 1-ym października b. r. Teatr „Rozmaitości” pod dyrekcją Erwana i Winklera rozpoczyna sezon zimowy. Na otwarcie sezonu odegrano sztukę Gabrieli Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej”. Reżyserie sztuk prowadzi Maria Szyszewska. Kierownictwo literackie Halina Rogozińska; Dekoracje wykonuje art. mal. Wajncel Adolf. W najbliższej przyszłości kolejno odegrane będą: Droga do tródek, Cady dzień bez klamstwa, Deszczowe, Zaginiona i kara oraz inne. (2)

Ze Zjazdu Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej

Mimo wstrzymania komunikacji „Lot” pracuje

(a) W Warszawie w dniach 14 i 15 października odbył się zjazd Towarzystwa Polsko-Radzieckiej. Otwarcia zjazdu dokonał prezes Towarzystwa, minister Świątkowski, który w swym zgłoszeniu podkreślił znaczenie przyjaźni, jaka zainicjowała między Związkiem Radzieckim a Polską, przyjaźni, która pozwala nam stanąć w rzędzie słowiańskich narodów Europy i nie dopuścić do takich błędnych posunięć, jakie miały miejsce przed 1939 rokiem i jakie doprowadziły do upadku Warszawy. Celem zjazdu było ściślejze zacieśnienie przyjaźni, zbliżenie i poznanie wzajemne oraz wspólne ustalenie programu pracy na przyszłość.

Rada ambasady radzieckiej ob. Jakowlew stwierdził, że przyjaźni między Związkiem Radzieckim a Polską stała się faktem oczekiwanym od dawna przez oba narody oraz przytoczył wyjątek z mowy generalissimusa Stalina, wygłoszonej przy zawieraniu paktu przyjaźni w kwietniu. „Przyjaćiel poznaje się w biedzie” — mówił ob. Jakowlew i ta właśnie bieda była jednym z czynników wiążących obydwie narody. Zdobnie Armii Czerwonej i Armii Polskiej, walcząc ze wspólnym wrogiem, zapoczątkowali pierwszy ten przyjaźni, która nas nigdy nie zawiedzie.

Przyjaźni polsko-radziecka nie idzie po linii pragnień reakcyjnych, dla których nawrót do stosunków przedwojennych jest jedynym celem godnym osiągnięcia, gdyż demokracja nie odpowiada im ze względu zasadniczych. Nasza jest rzeczą nie dopuścić, by jakikolwiek głos przeciwny podważył zaufanie wzajemne, jakim się darzą oba narody. „Niech słowa Puszkina i Mickiewicza — zakonejczy przemówienie ob. Jakowlew — muzyka Czajkowskiego i Chopina połączy serca w Moskwie i w Warszawie”.

Następnie prezes udzielił głosu zaproszonemu do prezydium księdzu Oraczewskiemu. „Jestem bardzo wzruszony — mówił ks. Oraczewski — że dojechałem czasów, kiedy można realizować te idee, które byłem bojownikiem od lat 20, idee poprawy bytu ludzi pokrzywdzonych. Byłem w swej działalności przesładowany przez reakcję. Byłem w 165 miastach w latach od 1925 do 1935, naucejając. Byłem dwukrotnie ranny, bierząc udział w powstaniu warszawskim. Jeśli mamy spełnić bodaj najważniejszą rolę w Europie, zementować blok słowiański w oparciu o przyjaźni radziecka, musimy zdać sobie sprawę ze środków i metod postępowania”.

„W zespoleniu dwóch organizmów Związku Radzieckiego zwycięskiego i biednej skołowanej Polski, przejawia się jeden wspólny ped — wyzwolenia człowieka pracy. U nas większość ludzi to ci, którzy na to wyzwolenie czekają. Są to chłopi i robotnicy. Ja patrzę na wschód, jak na zapowiedź przyszłych warunków i systemów, które wycisną nowe piętno na obliczu świata. Ja nie jestem socjalista (może dlatego, że nie dorosłem jeszcze do tego miana), ale mam wielki szacunek dla socjalizmu. Jestem człowiekiem patrzącym na kolosalny eksperyment, który staje się problemem przyszłości. Widzimy zapowiedź nowej ery, widzimy na wschodzie powstający słabniejący pojeży czynnik unifikacji. I my chcemy ze Związkiem Radzieckim tę pieką pracę podjąć”.

„Na podstawie moich zetknięć z ludźmi radzieckimi i Armii Czerwonej mogę jedno powiedzieć: bije z nich bohaterstwo i czystość moralna, powtarzam, niespotykana czystość moralna. Między człowiekiem takim jak ksiądz katolicki i człowiekiem radzieckim może istnieć przyjaźni”.

„Na zakończenie zjazdu uczestnicy postanowili wysłać depeszę do Prezydenta KRN ob. Bolesława Bieruta i do przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych ZSRR Generalissimusa Józefa Stalina z wyrazami głębokiej ezi i z zapewnieniem, że przyjaźni polsko-radziecka, ugruntowana na polu walki, przedziernie się w trwały sojusz obu narodów.”

Wiś będzie miała opiekę lekarską zapewnioną

Warszawa, (Polpress). — Ministerstwo Zdrowia w porozumieniu z Ministerstwem Administracji Publicznej rozesało do wszystkich naczelników Wydziałów Zdrowia Urzędów Wojewódzkich i lekarzy powiatowych okolic, polecając natychmiastowe energiczne przystąpienie do organizowania służby zdrowia na wsi.

Do dnia 1 grudnia b. r. naczelnicy Wydziałów Zdrowia Urzędów Wojewódzkich przeprowadzą na terenie swoich województw zjazdy lekarzy powiatowych i okręgowych, celem zorganizowania pomocy lekarskiej dla wsi przez rozbudowanie ośrodków zdrowia. W akcji tej weźmie udział Związek Samo pomocy Chłopskiej, Ubezpieczenia Społeczna i instytucje samorządu terytorialnego.

W myśl instrukcji Ministerstwa Zdrowia podstawowym etapem pomocy lekarskiej dla ludności wiejskiej jest okręgowy ośrodek zdrowia. Pomoc konsultacyjną i leczniczą ludność wiejską otrzymuje w ośrodku lub szpitalu powiatowym czy wojewódzkim. Najbliższym celem służby zdrowia jest zorganizowanie w każdej gminie własnego ośrodka zdrowia.

Do podstawowych zadań okręgowego ośrodka zdrowia należy: walka z chorobami zakaźnymi, walka z chorobami społecznymi, opieka nad matką i dzieckiem, pomoc położnicza dla wsi, pomoc w następstwie wypadków, opieka zdrowotna nad szkołami okręgu, nadzór nad stanem sanitarnym

okregu, ambulatorium ogólne oraz porady lekarskie w domu. Personal ośrodka zdrowia składa się — minimum z lekarza, jednej pielęgniarki - higienistki społecznej, jednej położnej i jednego kontrolera sanitarnego. Porady lekarskie zabiegi profilaktyczne i leczenie jest całkowicie bezpłatne. Specjalnie utworzone gminne komisje zdrowia mają za zadanie jak najszybciej zorganizowanie budowy studni, łaźni, ustępów. Do zadań gminnych komisji zdrowia należy uruchamianie dziecięcych, pracą propagandy higieny wsi oraz opieka sanitarna nad szkołą.

Wiadomości różne

Odbudowa mostów

Warszawa, (Polpress). — W czasie działań wojennych zostały zniszczone w Polsce 1322 mosty kolejowe.

Dotychczas odbudowano przeważnie 712 mostów. W odbudowie znajduje się 235 mostów, z czego 35 o długości ponad 100 metrów. Na Wiśle odbudowuje się 12 mostów kolejowych.

Uruchomienie mostów usprawni w ogromnym stopniu komunikację kolejową, ponieważ istnieje wiele nieuszkodzonych linii, które nie mogą być eksploatowane jedynie z powodu zerwania przejazdów przez rzeki.

Polska komunikacja lotnicza przeżywa obecnie swój kryzys organizacyjny. — W dniu 6 marca b. r. Rząd powołał do życia Polskie Linie Lotnicze „Lot” i polecił natychmiast stworzenie komunikacji powietrznej. W bliskawym tempie uruchomiono 9 linii krajowych, stanowiących pełną sieć połączeń wewnętrznych. W następnym etapie nawiązano kontakty ze szwedzkim towarzystwem komunikacji lotniczej A. B. Aerotransport i opracowano plany wspólnej eksploatacji linii Warszawa — Sztokholm. Stworzono specjalny dział Portów Lotniczych, który natychmiast przystąpił do pracy nad ulepszeniem i wyposażeniem istniejących lotnisk w urządzenia nawigacyjne oraz przygotowania do budowy nowych cywilnych portów lotniczych.

W dniu 1 sierpnia komunikacja lotnicza została wstrzymana z powodu niedostarczenia benzyny przez Centralę Produktów Naftowych. Na przerwę w lotach wpływa również zużycie posiadanych silników i nie możliwość zastąpienia ich nowymi, zakupionymi przez P. L. L. „Lot” w czerwcu b. r. w Związku Radzieckim, a które dotychczas nie nadeszły.

Obecnie odbywają się jedynie loty t. zw. kurierskie, na benzynie dostarczanej w koniecznych wypadkach przez wojsko. P. L. L. „Lot” wykorzystują przerwę w lotach na fachowe szkolenie personelu, budowę lotnisk i ich urządzeń przyziemnych. Z momentem zapewnienia ciągłości dostaw benzyny i nadejścia pierwszych transportów paliwa i maszyn, polska komunikacja powietrzna obejmie nie tylko sieć wewnętrzną, ale i szlaki międzynarodowe. N.

Zjazd Polaków w uczestników Brygad Międzynarodowych w Hiszpanii

Warszawa, (Polpress). — Komitet Organizacyjny Zjazdu Polaków w uczestników brygad międzynarodowych w Hiszpanii wiadomiam, że Zjazd Polaków, byłych Uczestników Brygad Międzynarodowych w Hiszpanii, zapowiedziany uprzednio na 14 i 15 października, odbędzie się w Warszawie w dniach 3 i 4 listopada b. r.

(—) Sądownictwo na Ziemiach Zachodnich. Ministerstwo Sprawiedliwości uruchomiło w ostatnich miesiącach 18 sądów grodzkich na terenach zachodnich. Prace organizacyjne idą w chwili obecnej w pierwszym rzędzie w kierunku uruchomienia sądów na Ziemi Lubuskiej. Nadmienić należy, że obecnie na terenie kraju czynnych jest już ogółem 641 sądów grodzkich. (Polpress)

OBWIESZCZENIA URZEDOWE

Nr. O. 5892/1/45. Obwieszczenie

Prezydent Miasta z dnia 16 października 1945 r. o zakazie wywozu i wywożenia z obszaru gminy miejskiej Częstochowy ziemi, ziemiaków, oleistych i strąkowych, mierni i innych artykułów żywnościowych.

Na podstawie przepisów art. 29 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. P. Nr. 14, poz. 74), art. 12 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 18 sierpnia 1944 r. o wojennych świadczeniach rzeczowych — obowiązkowych dostawach żywności i ziemiaków dla Państwa (Dz. U. P. Nr. 9, poz. 9) i § 12 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 marca 1945 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rok gospodarczy 1945/46 — zarządzam, co następuje:

Kazakuje się wywóz i wywożenie dla celów sprzedaży, obrotu oraz do zbioru i przetworzenia, Częstochowy wszelkiego rodzaju ziemi, ziemiaków, oleistych i strąkowych, mierni i innych artykułów żywnościowych, w szczególności zezwolenia Wydziału Iz Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego.

Winni niestosowania się do niniejszego zarządzenia będą połączani do odpowiedzialności karnej z mocy art. 10 dekretu o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 roku (Dz. U. P. Nr. 10, poz. 50), niezależnie od orzeczenia sądu wywodzących i wywozu tych artykułów żywnościowych, wyszczególnionych w pkt. 1 niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Częstochowa, dnia 16 października 1945 r.

Prezydent Miasta (—) Dr T. J. WOLARSKI

Przetarg nieograniczony Nr. RK. 1 — 4

Rejonowe Kierownictwo Odbudowy Mostów Drogowych z siedzibą w Kielecach, Sienkiewicza 25, III piętro, zaprasza do składania ofert na wykonanie robót przy rozbudowie dwóch przejazdów konstrukcji żelbetonowej nad drogą wojewódzką w Bielobrzegach, obejmujących kruszenie betonu w ilości 905 m³, wyłamanie z nawierzchni jendni półkolistki betonowej w ilości 720 m³, oraz wydobycie urobionego w ilości 254 ton.

Oferty należy składać w biurze Rejonowego Kierownictwa do godz. 10. dnia 5 listopada 1945 r., gdzie można otrzymać bliźsze informacje i podkładki do przetargu. O ohebrzenie robót należy wracać się do Miejsceowego Kierownika Odbudowy Mostów Drogowych w Bielobrzegach.

Termin rozpoczęcia przetargu dnia 3 listopada 1945 r. o godz. 10.30 w biurze Rejonowego Kierownictwa pokój Nr. 43.

Rejonowe Kierownictwo zastrzega sobie prawo umniejszenia przetargu bez podania przyczyn, oraz dowolnego wyboru oferenta bez podania jakiegokolwiek uzasadnienia.

Kielec, dnia 13 października 1945 r.

Wzwanis.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Częstochowie, ulica Fabryczna Nr. 13, wyraża zgodność w szczególności i dziękuję za zgłoszenia swoich pretensji i zobowiązań w stosunku do Spółdzielni si pochodzących z okresu do dnia 16 stycznia 1945 r.

Zgłoszenia pisemne prosimy składać w przetargu dwóch ty godzi od daty niniejszego ogłoszenia w sekretariacie Spółdzielni.

Po wyżej podanym terminie pretensje wyrażone w okresie oku pacji niemieckiej uwzględniane nie będą.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością solidarną w Częstochowie (—) JÓZEF ŻELCZAK. (—) ZYGMUNT KIK

Uwielaniam skradzioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. w Częstochowie i Księżkę K. U. w Częstochowie przez K. O. P. Włoczek, na nazwisko Kociński Józef.

Zgubiono włojską kartę rejestracyjną i rowerowa na nazwisko D. Broński Władysław. 8873

Zgubiono włojską kartę rejestracyjną i rowerowa na nazwisko D. Broński Władysław. 8873

Zaplnął kwit zastawczy Lombardu Spółdzielczego Banku Ludowego w Częstochowie na okaziciela za numerem 108113. Niniejszym o ogłoszeniu kwit ten unieważniam. Bednarska Wiktoria. 8867

Zgubiono kartę rozp. wyd. przez Biuro Funki i Legnizacji w Warszawie. P. M. B. w Radomsku, akt od psiu ziemi z parceli w Zdrowej i Funki żywnościowe na nazwisko Binaszcy Józef. 8892

Skradzione na rynku portfel, za wierzający kartę rozpoznawczą, za świadczenie przesłane do P. M. B. w Radomsku, wydate na nazwisko Wandy i Kazimierza Mac kiewiczów. Proszę o zwrot za wy nagrodzeniem do „Głosu Narodu”. 8895

Zgubiono portfel z pieniędzmi i dowodami na nazwisko Jan Karoń, wieś Nowy Bronisław, gm. Kruszyca. Łaskawy znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem do „Głosu Narodu”. 8898

Skradzione dowód kolejowy Nr. 11674, wyd. przez P. K. P., dyrekcja Łódź, na nazwisko Grzegorzka Józefa, żona Wojciecha. 8846

Zgubiono książeczkę Ubezpie. Spół. w Częstochowie na nazwisko Z. Aworiny Henryk. 8874

Zgubiono portfel i dowód osobisty wydany przez gminę Będziny na nazwisko Cichecki Antoni. 8888

Zgubiono książeczkę Ubezpie. Spół. w Częstochowie na nazwisko Wincęki Józef. 8881

Dnia 17.10.45 r. zgubiono portfel z pieniędzmi, legitymacje P. C. K. Nr. 109/T oraz kartę rozpoznawczą Nr. 12296. Łaskawy znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem do 42. Szpitala Maltański P. C. K. 8908

Zgubiono kartę rejestracji woju kowej na nazwisko Janeczak Woj nław. 8904

Zgubiono legitymacje Ubezpie. Spół. w Częstochowie Nr. 4268/442 na nazwisko Kulewskiego Roman. 8899

Wieloznaczna skradzioną starych, inteligentna osoba do pielęgnowania się chorzy pan. Zgłaszca sła I. Żytko. Aleja Wolności 18 m. 8877

Oszereż potrzebny. Mokra 10. 8885

Potrzebna pomoc domowa z umie jętności gotowania. Warunki dob re. I. Żytko, Al. Wolności 18 m. 6. 8878

Sefer poszukuje pracy od zaraz. Oferty „Głos Narodu” Nr. 8876. 8876

Bechlerki - ekspedienta poszuku je biuro. Oferty do „Głosu Na rodu” pod Nr. 8912. 8912

Potrzebna dalszyczna do wszystki okno. Zakład Fryzjerski. Aleja 5. 8893

Potrzebna panielka do sklepu. Sio na Miskiewicz, Częstochowa, ul. Pilsudskiego 8. 8890

Potrzebna pomoc domowa na wy jazd do Gdyni. Oferty do „Głosu Narodu” pod Nr. 8879. 8879

Wywieszka na kilka dni potrzebu jem. Wiadomości: Częstochowa, Koźbi 10/12. 8809

Potrzebna pomoc domowa, mo że być zaraz. Wiadomości: ul. Or lica Dreszera 9, W. Wojski (sklep) 8910

KUPNO

Okusie metalowe (szanki) do to reb damskich kupuje w każdej ilo ści. Katedralna 11 m. 3. 8773

Tokarki zegarmistrzowska kom plet, możliwe z suportem, oraz Rolter w dobrym stanie kupie. Radomsko, Plac 3. Maja 3 m. 8. Hrabas St. 8841

Waresat tkacki kupie. Kopernika 11 m. 8. 8864

Kupie celuloz i galalit. Naruto wicz 59 m. 39. 8836

Bechki zelazne nowe i używane kupie. Sklep Chemiczny w Cze stochowie, ul. N. M. Panny 23 m. 1. telefon 18.20. 8827

Kupie gumę szelkowa i dodatki. Aleja 18 m. 25. 8914

SPRZEDAŻ

Węski dziesięć, lózska, rowerki wala i trzykolowy, duży wybor. Ceny konkurencyjne, poleca firma „Lot”. Al. Wolności 20, sklep w po dworku. 8900

HURTOWY SKŁAD PAPIERU I TEKSTURY
M. Ferens
Częstochowa, Garbaldiego 17, telefon 22.48.
8930

Węski dziesięć, rowerki, konie na biegunach. Duży wybór. Poleca fir ma S. Grodzicka. II Aleja 31. 8840

Sprzedam: węzok spacerowy, 25 kg wagi uchrabia, waga dziesiąt na. Kupon materiału bielącego. Kilińskiego 120. 8758

Futra, płaszcz ciepły, materiały, damskie i męskie w usłyszonych gatunkach. Aleja N. M. Panny 30. „Bon marcho”. 8812

Lakierki męskie 37, nowe, war szawskie sprzedam oraz jesienne damskie. Aleja 18 m. 43, w drugim podwórzu, od 12 do 17. 8853

Do sprzedania urządzenie sklepo we i meble. Ohebrzeż można tylko w niedziele. Wiadomości: Radzice, ul. Leśna 82, Wietorek. 8817

Maszyny ręczne Kuten i Wilk do sprzedania. Narutowicza 80 m. 22. Częstochowa. 8892

Sprzedam pianino krzyżowe. Naru towicza 31 m. 14 od 2 — 4 pp. 8891

Rudis. Saba super. 7 lampowe, mobilny luksusowy, sprzedam. Orlica Dreszera 53 m. 32. 8882

Sklep sprzedam. Dąbrowskiego 8. 8913

Okazje! Akordion nowy „Hoh ner”, 40 basów sprzedam korzyst nie. Aleja 71 (sklep). 8860

ROZNE

Wyuczam w krótkim czasie mąd nierzawa. Oferty do „Głosu Na rodu” pod Nr. 8885. 8885

Zamienię mieszkanie 3 pokoje i kuchnię w dobrym stanie. Aleja N. M. Panny Nr. 6, na mieszkanie 2 pokoje z kuchnią i łazienką w centrum miasta. Wiadomości pro sze kierować do „Głosu Narodu” pod „Zamiana”. 8894

Przytapię do ochej spółki bez wopodprcy, gotówka 10.000. Oferty do „Głosu Narodu” pod Nr. 8894

Uwaga podróżacy

Z dnim 20 października Państwowa Komunikacja Samo chodowa uruchamia stałą komu nikację w kierunku:

Częstochowa — Kielec przez Radomsko — Rudę.

Bliższe informacje udzieli Biuro P. K. S., ul. N. M. Panny 30/0 n. 14. I piętro.

Walne zebranie brzoży gastronomicznej

W poniedziałek, dnia 23 b. m. o godz. 11, w lokalu Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich w Częstochowie (Aleja N. M. Panny 29), odbę dzie się Walne Zebranie Brzoży Gastronomicznej.

Obecność wszystkich człon ków obowiazkowa. Sprawy ważne. 410.

Dzwonki owocowe, grusza, jabło nio, ality i brzożnicie poleca Wl. Pierzchała, Wyczerpy Górze, telefon 24.23. 8887

Reparatant, m. galwanizator z Pa ryzu, posiada nowy sposób do go srobrzaw i cynkowania. Wykonuje Łaskawy zgłoszenia do „Głosu Na rodu” pod Nr. 8880. 8880

Za długi moza Michała Górniaka nie odpowiadam. Kazimierza 808 nika. 8888

Dziśko na wiadomości przyje, dziewczynki, od pół roku. Wido N. M. Panny 88, na mieszkanie Łaskawy zgłoszenia do „Głosu Na rodu” pod Nr. 8880. 8880

Samotnego starszego pana przyt mi na wspólne mieszkanie. Oferty do „Głosu Narodu” pod Nr. 8807. 8807